

ABSTRAKT

Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové

Katedra biologických a lékařských věd

Student: Tereza Halatová

Školitel: PharmDr. Miroslav Kovařík, Ph.D.

Název diplomové práce: Příjem vybraných minerálních látek u těhotných žen

Teoretický úvod: Diplomová práce se zabývá výživou v období těhotenství se zaměřením na příjem minerálních látek. Během období gravidity dochází v těle ženy k mnoha fyziologickým změnám. Mezi ně patří zvýšená potřeba příjmu některých nutrientů, které se podílejí na správném vývoji plodu a zdraví matky.

Cíl práce: Cílem práce bylo vyhodnotit u skupiny zdravých těhotných žen příjem vybraných minerálních látek, porovnat hodnoty s jejich doporučenou denní dávkou (DDD), určit, zda se jejich příjem v jednotlivých obdobích gravidity liší, posoudit, jak významnou roli v příjmu minerálních látek sehrává suplementace, a stanovit procentuální podíl žen, které nesplňovaly DDD.

Metody: V laboratoři klinické fyziologie na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové bylo vyšetřováno 13 zdravých těhotných žen s fyziologickým průběhem těhotenství ve věku 24 až 34 let. V období gravidity se vyšetření uskutečnilo třikrát, první vyšetření (G1) proběhlo průměrně ve 24. gestačním týdnu (GT), druhé (G2) průměrně ve 30. GT a třetí (G3) průměrně ve 37. GT. V období G1 odevzdalo vyplněný dotazník 7 žen, v období G2 a G3 všech 13 žen. Studie probíhala v letech 2022 až 2023. Součástí vyšetření bylo vyhodnocení příjmu minerálních látek na základě dotazníku, kde si ženy zapisovaly svůj příjem potravin a tekutin a fyzickou aktivitu během jednoho týdne. S pomocí programu NutriDan a Microsoft Office Excel byl příjem minerálních látek vyhodnocen jak bez zahrnutí suplementů, tak i včetně suplementace, a výsledky byly statisticky zpracovány a následně porovnány s doporučenými hodnotami.

Výsledky: Mezi jednotlivými obdobími se statisticky významně nezvýšil příjem u žádné minerální látky. Ženy dosáhly DDD sodíku, draslíku, hořčíku, fosforu a mědi ve všech obdobích gravidity i bez zahrnutí suplementace. Větší část žen dosáhla také DDD vápníku, zinku, fluoridu a jódu i bez započítání suplementů. Naopak většina žen nezvládla bez suplementace splnit DDD selenu, v případě železa se to nepodařilo dokonce ani jedné z žen.

Závěr: Z výsledků lze konstatovat, že příjem většiny minerálních látek byl u těhotných žen dostatečný i bez užívání doplňků stravy, avšak suplementace má význam zejména u železa. Doporučit lze také u selenu.

Klíčová slova: výživa; minerální látky; doporučená denní dávka; těhotenství